

FAKULTET POLITIČKIH NAUKA U PODGORICI

JAVNE POLITIKE

DR ZLATKO VUJOVIĆ

XI predavanje

Međuorganizacijski procesi

Međuorganizacijski procesi

- Važnost međunarodnih odnosa koji stvaraju međuorganizacijske procese
- dva nivoa ispitivanja međuorganizacijskih odnosa:
  - vertikalni-ispituje se u kojoj mjeri ovi odnosi imaju karakteristike sistema odozgo prema dolje.
  - horizontalni-ispituje se saradnja organizacija koje nisu u hijerarhijskom odnosu.
- Međuorganizacijske veze: hijerarhijske i horizontalne.

Vertikalna i horizontalna dimenzija

Vertikalna dimenzija

- Vlast i razmjena
- "Javni upravnik"
- U procesu
- saradnja aktera koji se smataju implementatorima.
- Lejn i Erson klasifikuju države na federalne i one koje nemaju takav sistem;
- Karakteristika federacija- raspodjela moći između nivoa vlasti, može se naći i van federacija.

Vertikalna dimenzija

- Peter Hupe i Hil razlikuju sljedeće organizacijske slojeve:

-formalne jedinice u upravnom sistemu-definišu se kao odvojene suvlade koje uz određene teritorijalne kompetencije i relativnu autonomiju oponašaju vlast.

-sistem za stvaranje javnih politika-sastoji se iz različitih nivoa: kontitucionalnog, nivoa kolektivnog izbora i operativnog nivoa.

- Kooperativnost i prisila
- koordinaciji javnih politika između lokalnih i središnje vlasti.

Horizontalna dimenzija

- Saradnja unutar i među organizacijama

- Literatura o hijerarhijama i tržištima:

-vlade preduzimaju znatne napore da uzmu u obzir pitanja birokratije sa pozicije javnog izbora i da neke hijerarhije probraze u tržišta. Ugovori između javnih organizacija ili između javne i private organizacije postaju sve češće obilježje procesa stvaranja javnih politika.

-pitanja transakcijskih troškova su važna za odnose među javnim organizacijama koje se temelje na razmjeni.

- upotreba pojma “razmjena”

- Sektor javnih politika je skup ili kompleks organizacija međusobno povezanih zavisnošću o resursima, koja se od drugih skupova ili kompleksa razlikuje po prekidima u strukturi zavisnosti o resursima.(Benson)

Horizontalna dimenzija

- Saradnja=uzajamna korist (Ranade i Hadson)

- Institucionalna teorija (March i Olsen):

-relevantna za istraživanje prepreka promjenama na koje nailazimo kada se posebne organizacije nastoje natjerati da saraduju na nov način.

-naglašava ulogu institucija u definisanju uslova racionalne razmjene i ne negirajući realnosrt proračuna i predviđanja posljedica, institucionalne koncepcije vide ih kako se pojavljuju unutar šireg okvira pravila, uloga i identiteta.

- poboljšanje međuorganizacijske saradnje eksplicitno upućuje na potrebu poboljšanja uloga koje pojedincima pomažu da gledaju i izvan svoje vlastite organizacije.
- Šest načela za mjerenje uspješnosti partnerstva (Gledining, Hadson i Herdi): priznavanje potrebe za partnerstvom, jasnoća i realističnost svrhe, predanost i vlasništvo, stvaranje i održavanje povjerenja, uspostavljanje jasnih i čvrstih partnerskih aranžmana i praćenje, kontrola i organizacijsko učenje.

Mreže

- Podrazumijeva i vertikalne i horizontalne interakcije
- Javno upravljanje se odnosi na upravljanje mrežama (upravljanje i njima i preko njih). (Rodes)
- U mrežama postoji koordinacijska uloga nečega/nekoga ko upravlja, dok se u implementaciji javnih politika polazi od toga da postoji element hijerarhijskog upravljanja od strane države.
- dva moguća oblika 'postojanja' mreža:
  - a) mreže formulisane kao neformalno koordinisani sistemi
  - b) Drugi oblik je posledica postojanja pitanja koja treba razmotriti, vezano za odnose između težnji da se mreža povlači odozgo i načina na koji se partneri odnose jedni prema drugim.

Mreže

- djelovanje zavisi od horizontalnih veza na nacionalnom nivou, vertikalnih veza između ministarstava i lokalnih tijela i horizontalnih veza na lokalnom nivou. (Eksvorti, Bern i Povel)
- Odluke zavise od tri toka:
  - toka javnih politika(koji se bavi ciljevima i svrhama),
  - toka procesa (koji se bavi uzročnom, tehničkom i politčkom izvodljivošću),
  - toka resursa (koji se koristi za uključivanje finansijskih i drugih resursa).
- Mrežna teorija je prikladna kad god je moguće da djelovanje obuhvati saradnju više organizacija.